

بیانیه‌ی شدالوقت

تألیف: حضرت آیت‌الله العظمی
سیدعلی خامنه‌ای (متغیر)

مطبوعات امام خمینی

پیشگفتار

همواره دو برداشت غلط از سیره ائمه هدی (علیهم السلام) بویژه امام صادق (علیهم السلام) وجود داشته است:

یک: وظیفه امامان معصوم (علیهم السلام) منحصر در تلاش‌های علمی بوده است و آنان جز بیان معارف دین، نقش و سمت دیگری نداشته‌اند و بنابراین هیچ‌گاه به دنبال مبارزه با طاغوت واستکبار نبوده‌اند.

دو: ائمه اهل بیت (علیهم السلام) - هر چند به دلیل ضرورت - اهل مبارزه و جهاد با حکومتهای جور و فاسد نبوده‌اند بلکه با آنان سازش و همکاری داشته‌اند. برخی از مخالفان مبارزه با رژیم طاغوت پهلوی، براساس همین دو رویکرد از مبارزه با آن طفره میرفتند، یا مبارزان و مجاهدان را مخالف روش ائمه (علیهم السلام) معزّی، و مردم و جوانان را نسبت به آنان بدین می‌کردند.

اما از نگاه حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله‌العالی) مبارزه و جهاد با حکومت ظلم و فساد، و ایجاد حکومتی برپایه‌ی دین، خود از معارف دین و وظیفه‌ای شرعی است و امامان معصوم (علیهم السلام) علاوه بر وظیفه‌ی تبیین و تفسیر دین، همواره در تحقیق این مقصود، و عمل به این فرضیه، برترین تلاشها را داشته‌اند. معظم‌له در اوائل دهه‌ی پنجاه شمسی با ابداع دو تعبیر

«انسان ۲۵۰ ساله» و «همزمان حسین (علیه السلام)»، بروحدت رویه و اشتراک مقصود همه‌ی ائمه (علیهم السلام) و نیز اهتمام همه‌ی آنان به مبارزه و جهاد برای تشكیل حکومت اسلامی، تأکید ورزیدند.

در نگاه معظم‌له همه‌ی دوران ۲۵۰ ساله‌ی امامت، بسان عمر طولانی یک امام معصوم است که برای نیل به مقصود والای خود، در هر لحظه و موقعیت، اقدامی مناسب انجام میدهد؛ در مواضعی سکوت پیشه میکند، گاه کلامی مخالف مقصود واقعی خود ابراز میکند. گاهی به ایجاد تشکیلاتی مخفی روی می‌آورد، زمانی با دشمن خود میجنگد و در زمانی دیگر با او، پیمان آتش‌بس امضا میکند؛ و هدف و رای همه‌ی این حرکات به ظاهر متضاد، حفظ دین و برنشاندن آن، در اوج قدرت سیاسی، اقتصادی و نظامی، از راه ایجاد حکومت و قرار گرفتن خود در رأس آن است.

حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مذکورالعالی) در دوران مبارزات، در مواجهه‌ی با آن فهم نادرست، یکی از محورهای اصلی سلسله مباحثت خود از معارف دین را بطرف کردن غبار کج فهمی از چهره‌ی واقعی شخصیت و سلوک ائمه‌ی هدی (علیهم السلام) قرار دادند.

حضرت امام ابی عبدالله جعفر بن محمد الصادق (علیه السلام) در دوره‌ی رسوخ و نفوذ تحریفات گسترده در معارف دین و غفلت وسیع از ارزش‌های بنیادین اسلام که بوسیله‌ی خلفای اموی صورت گرفته بود به امامت رسید. آن امام همام از ضعف حکومت و شرایط زمانه، فرصت‌های بی‌نظیری ساخت؛ جریان معرفتی اصیل اسلامی را تبیین و تحکیم کرد و با تحریف و دست‌اندازی در دین مبارزه‌ی بی‌امانی نمود. بر همین پایه است که آن حضرت را بحق «رئیس مكتب» نامیده‌اند. مقتضای شرایط سیاسی در عمدۀ‌ی دوران امامت آن حضرت، ارتباط گسترده‌ی پیروان با آن فرزند

پیغمبر، و در نتیجه نقل فراوان عبارات و کلمات آن حضرت (علیه السلام) است. براین اساس، احادیث برجای مانده از امام صادق (علیه السلام) بسی بیشتر از روایات منقول از هریک از ائمهٔ دیگر است.

آن حضرت، همزمان مبارزه‌ی سخت و حساب شده‌ای با حکومت جور و فساد اموی و عباسی سامان داد. این مبارزه گاه واضح و صریح بود تا آنجا که آن حضرت در ملأ عام خود را شایسته ترین از جانب خدا برای در اختیار گرفتن حکومت و خلافت معرفی کرد. و گاه در پرده و با تدقیه و در سخت ترین شرایط، طاغوت زمان را شناساند، تشکیلات شیعه را منظم ترو مستحکم تر کرد و مردانی فداکار برای مبارزه تربیت نمود. منصور عباسی از امام صادق (علیه السلام) با تعبیر «استخوان مانده در گلو»^۱ یاد می‌کرد و نهایتاً آن حضرت را با توطئه‌ای ننگین از سر راه خود برداشت و به شهادت رساند.

«پیشوای صادق»، مجموعه‌ی چند سخنرانی حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (بی‌ظله‌العالی) در دوران پیش از پیروزی انقلاب اسلامی است که در سال ۱۳۵۸ توسط معظم‌له بازنویسی شده و بخشی از آن در قالب ۱۷ یادداشت و با همین عنوان از ۹ تا ۲۹ خرداد ۱۳۵۸ در روزنامه‌ی «جمهوری اسلامی» - و البته با اغلاط متعدد مطبعی و به شکل ناتمام^۲ - منتشر شد. پس از آن همین متن بارها و گاه با اغلاط بیشتر منتشر شد.^۳

۱. بخارا الانوار، ج ۴۷، ص ۱۷۰

۲. تفصیل نگاه معظم‌له به سیره‌ی ائمه‌ی اهل بیت (ع) در کتاب «همزمان حسین (ع)» آمده است. این کتاب مشتمل برده سخنرانی معظم‌له در محرم سال ۱۳۹۳ (تصادف با بهمن سال ۱۳۵۱) است که در هیئت انصارالحسین (ع) تهران ایراد و از سوی انتشارات انقلاب اسلامی، در سال ۱۳۹۶ منتشر شده است.

۳. «در یک جزوی از پیکی از سخنرانی‌های قبلی من تنظیم شده به نام «پیشوای صادق»